

Thema 4 Streken en klimaten

Samenvatting

Woestijnen

Ten noorden en ten zuiden van de tropen liggen de grote woestijnen. In een woestijnklimaat valt minder dan 250 millimeter neerslag. Het is overdag tussen de 25 en 45 graden Celsius. De koudste woestijn is de Zuidpool. Er zijn vier soorten woestijnen: ijs-, zand-, grind- en rotswoestijn.

In de Sahara trekken nomaden van oase naar oase. Een oase is een vruchtbare plek omdat er water dicht onder de oppervlakte ligt. De meeste mensen wonen aan de rand van de Sahara, in de Sahel.

De Gobiwoestijn is een rotswoestijn in Mongolië en China. Een groot deel is halfwoestijn.

Veel woestijnen worden steeds groter. Verwoestijning heeft twee oorzaken: de aarde wordt warmer door versterking van het broeikaseffect en er komen steeds meer mensen die de grond intensief gebruiken. Daardoor wordt de grond onvruchtbaar en groeit er op het laatst niets meer.

Noordpool en Zuidpool

De Noordpool is eigenlijk bevroren water van de Noordelijke IJzee, de koudste zee ter wereld. Daarin kun je pakijs en ijsbergen aantreffen. Op de Noordpool leven ijsberen. Inuit of Eskimo's zijn de mensen die in de gebieden rondom de Noordelijke IJzee leven.

Onder het ijs van de Zuidpool ligt land: Antarctica. De Zuidpool is de koudste plek op aarde. Er leven alleen pinguïns, zeehonden, walvissen en enkele vogels. Mensen wonen er tijdelijk om onderzoek te doen.

Het weer op de Noordpool en de Zuidpool verandert: het wordt minder koud en er ligt minder sneeuw. Dat heeft gevolgen voor planten, dieren en mensen. Er gaan bijvoorbeeld planten groeien of ijsberen kunnen niet meer op tijd bij hun jachtgebied komen omdat de zee later dichtvriest.

Onder de loep

De Grote of Stille Oceaan is de grootste zee van de wereld.

Siberië is een enorm groot gebied in Rusland rondom de Noordelijke IJzee.

Australië vormt met Nieuw-Zeeland en een aantal eilandjes het werelddeel Oceanië.

Begrippen

gletsjer	Grote ijsrivier.
halfwoestijn	Droog gebied met iets meer begroeiing dan een echte woestijn.
ijskap	Een enorme hoeveelheid ijs die een gebied of zee bedekt. De Noordpool en de Zuidpool liggen onder ijskappen.
Inuit	Andere naam voor Eskimo's, een bevolkingsgroep die leeft in Groenland, het noorden van Canada, Alaska en het oosten van Siberië.

Thema 4 Streken en klimaten (vervolg)

Samenvatting

woestijn	Groot gebied dat dor en droog is.
Sahel	Zuidrand van de Sahara.
oase	Vruchtbare plek in de woestijn waar water dicht aan het oppervlak ligt.
pakijs	Afgebroken stukken zee-ijs die in zee drijven.
zandwoestijn	Woestijn met zacht zand en grote zandduinen.
verwoestijning	Proces waarbij het land steeds droger wordt en op een gegeven moment woestijn is.

Les 1 De woestijn

Er zijn veel verschillende soorten woestijnen.

- Ten noorden en ten zuiden van de tropen liggen de grootste woestijnen van de wereld.
- Hoewel de leefomstandigheden zwaar zijn, wonen er toch mensen in de Sahara. De meeste mensen wonen aan de rand van de Sahara, in de Sahel.
- De Gobiwoestijn is een rotswoestijn in Mongolië en China. Een groot deel is halfwoestijn.
- In veel woestijngebieden breidt de woestijn zich langzaam uit. Dat komt doordat de aarde warmer wordt en de mensen slordiger omgaan met het land.

Les 2 Ijskoude polen

De Noordpool en de Zuidpool lijken erg op elkaar, maar er zijn ook veel verschillen.

- De Zuidpool is de koudste plek op aarde. Onder het ijs van de Zuidpool ligt land: Antarctica.
- De Noordpool wordt gevormd door de Noordelijke IJszee. De oorspronkelijke bewoners van het Noordpoolgebied zijn de Inuit.
- Het weer op de Noordpool en de Zuidpool verandert.

Dat heeft gevolgen voor de planten, dieren en mensen die er leven.

Les 3 Onder de loep

landen

Australië
Groenland
Nieuw-Zeeland
+Madagaskar
+Nieuw Guinea

plaatsen

Sydney
+Perth

gebergten

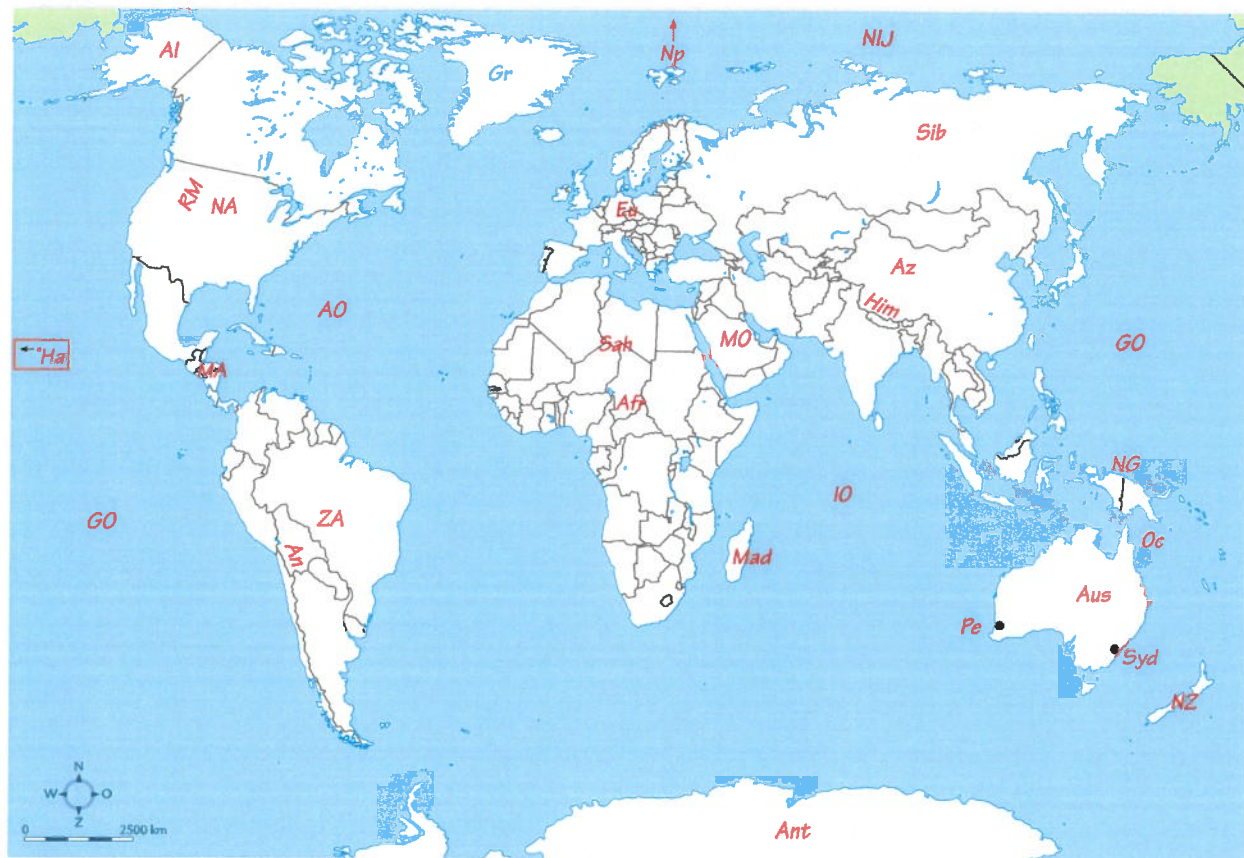
Andes
Himalaya
Rocky Mountains

gebieden

Afrika
Alaska
Antarctica
Azië
Europa
Hawaii
Midden- en
Zuid-Amerika
Midden-Oosten
Noord-Amerika
Sahara
Siberië
+Oceanië
+Noordpool

wateren

Atlantische Oceaan
Grote Oceaan (Stille Oceaan)
Indische Oceaan
Noordelijke IJszee

STAP 2 Begrippen

gletsjer

Grote ijsrivier.

halfwoestijn

Droog gebied met iets meer begroeiing dan een echte woestijn.

Inuit

Andere naam voor Eskimo's, een bevolkingsgroep die leeft in Groenland, het noorden van Canada, Alaska en het oosten van Siberië.

woestijn

Groot gebied dat dor en droog is.

Sahel

Zuidrand van de Sahara.

ijskap

Een enorme hoeveelheid ijs, die een gebied of zee bedekt. De Noordpool en Zuidpool liggen onder ijskappen.

oase

Vruchtbare plek in de woestijn waar water dicht aan het oppervlak ligt.

pakijs

Afgebroken stukken zee-ijs die in zee drijven.

zandwoestijn

Woestijn met zacht zand en grote zandduinen.

verwoestijning

Proces waarbij het land steeds droger wordt en op een gegeven moment woestijn is.

Thema 4 Samenvatting

ER ZIJN VEEL VERSCHILLENDE SOORTEN WOESTINEN.

TEEN NOORDEN EN TEN ZUIDEN VAN DE TROPEN LIGGEN DE GROOTSTE WOESTINEN VAN DE WERELD, WAARONDER DE SAHARA.

HOEWEL DE LEEFOMSTANDIGHEDEN ER ZAKELIJK ZIJN, WONEN ER TOCH MENSEN.

VEEL WOESTINEN BREIDEN ZICH STEEDS VERDER UIT. DAT HEET VERWOESTENING.

DE ZUIDPOOL IS DE KOUDSTE PLEK OP AARDE.

DE NOORDPOOL WORDT GEVORMD DOOR DE NOORDENDE IJZEE. HIER WONEN DE JAKUT.

HET MEER OP DE RIJEN VERANDERT. DAT HEFT GEVOLGEN VOOR PLANTEN, DIEREN EN DE MENSEN DIE ER LEVEN.

